॥ ಅಥ ಶ್ರೀ ಸಾಯಿ ಸಚ್ಚರಿತೆ ॥

ಅಧ್ಯಾಯ ಮುವತ್ತೆರಡು

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶಾಯ ನಮಃ ॥ ಶ್ರೀ ಸರಸ್ವತ್ಯೈ ನಮಃ ॥
ಶ್ರೀ ಗುರುಭ್ಯೋ ನಮಃ ॥ ಶ್ರೀ ಕುಲದೇವತಾಯ್ಯೆ ನಮಃ ॥
ಶ್ರೀ ಸೀತಾರಾಮಚಂದ್ರಾಭ್ಯಾಂ ನಮಃ ॥ ಶ್ರೀ ಸದ್ಗುರು ಸಾಯಿನಾಥಾಯ ನಮಃ ॥

ಇನ್ನು ಹಿಂದಿನ ಅಧ್ಯಾಯದಲಾಯಿತು ಕಥನ । ವಿಜಯಾನಂದ ಪಡೆದ ನಿರ್ವಾಣ ।
ಬಾಳಕರಾಮನಾದ ನಿಜಾನಂದದಿ ಲೀನ । ಸಾಯಿ ಚರಣ ಸನ್ನಿಧಿಯಲಿ ॥ 1

ಅಂತೆಯೇ ತಾತ್ಯಾ ಸಾಹೇಬ ನೂಲಕರ । ಮೇಘಾ ನಿಃಸ್ಸೀಮ ಭಕ್ತಾವರ ।
ಇಬ್ಬರೂ ಅರ್ಪಿಸಿದರು ಶರೀರ । ಸಮರ್ಥರ ಸಮಕ್ಷಮದಲೇ ॥ 2

ಇದಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಚಮತ್ಕಾರ । ಕ್ರೂರ ಪ್ರಾಣಿಯಾದ ವ್ಯಾಘ್ರ ।
ಅದರದೂ ನಿಧನ ಪ್ರಕಾರ । ಸವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಕೇಳಿದಿರಿ ॥ 3

ಇನ್ನು ಈ ಅಧ್ಯಾದಲಿ । ಇರುವಂಥ ಸವಿಯಾದ ಕಥೆಯ ಕೇಳಿ ।
ಅತ್ಯಂತ ಹಿತವಿರುವುದದರಲ್ಲಿ । ಬಾಬಾರೇ ಆ ಕಥೆಯ ಹೇಳಿರುವದರಿಂದ ॥ 4

ಒಮ್ಮೆ ಬಾಬಾ ವನದಲಿರಲಾಗಿ । ಗುರುದರ್ಶನವಾಯಿತು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ।
ಹೇಗಿರುವುದು ಕೃತಿ ಗುರುವಿನದು ಅದ್ಭುತವಾಗಿ । ಚಿತ್ತವಿಟ್ಟು ಕೇಳಿರಿ ॥ 5

ಈ ಕಥೆಯ ಸ್ವಾರಸ್ಯವನ್ನು । ನಾ ಪಾಮರನೆಷ್ಟೆಂದು ವರ್ಣಿಸಿಯೇನು ।
ಭಕ್ತಿ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮುಕ್ತಿದಾಯಕವಿದನು । ಸ್ವಮುಖದಿಂದ ಸಾಯಿ ಹೇಳಿದರು ॥ 6

ಹಾಗೇಯೇ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀ ಬಯಸಿದ್ದು । ಬಾಬಾರ ದರ್ಶನ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ।
ಮೂರು ದಿನ ಅಲ್ಲಿದ್ದು । ಅನಶನ ವ್ರತದಲಿರಬೇಕು ॥ 7

ಇವಳಿಗೆಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ತಂದರು । ಅವಳ ನಿರ್ಧಾರವ ಬಿಡಿಸಿದರು ।
ಕಮ್ಮಗಿನ ಹೂರಣ ಹೋಳಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿದರು । ಅವಳಿಂದ ಅಂದವಾಗಿ ಹೇಗೆಂದು ॥ 8

ಮಾಡಿಸಿದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಹೋಳಿಗೆ । ಯಥೇಚ್ಛ ತಿನ್ನಿಸಿದರವಳಿಗೆ ।
ದೇಹ ಸವಿಸಿದಕ್ಕೆ ಪರಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ । ಅದರ ಶ್ರೇಯವ ತೋರಿದರು ॥ 9

ಪರಮ ಕಲ್ಯಾಣವಿರುವುದದರೊಳಗೆ । ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ।
ಇದನು ಅವಳ ಮನದಲ್ಲಿ ಬಿಂಬಿಸಿದರು ಹೇಗೆ । ಎಂದಿಗೂ ಅದು ಮರೆಯದಂತೆ ॥ 10

ಅಂತೆಯೇ ಪರಮಾರ್ಥದ ರುಚಿ ಇದ್ದವಗೆ । ದೃಢಶಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ ।
ಕಷ್ಟದ ಸಾಹಸ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ । ನಿತ್ಯದಲದನು ಸಾಧಿಸಲು ॥ 11

ಈ ಅರ್ಥವಿರುವ ಕಥೆಯ । ರುಚಿ ಅದರದು ಅಮೃತಮಯ ।
ಶ್ರೋತೃಗಳಲಾಗುವುದು ಭಕ್ತಿ ಪ್ರೇಮದ ಉದಯ । ದುಃಖವು ದೂರಾಗುವುದು ॥ 12

ಇನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಥೆ ರಸಮಯ । ಪೂರೈಸುವದು ಶ್ರವಾಣಾರ್ಥಿಗಳ ಇಚ್ಛೆಯ ।
ಹೇಳುವರು ಕೇಳುಗರು ಆಗುವರು ಆನಂದಮಯ । ಶ್ರವಣೇಚ್ಛೆ ತೃಪ್ತವಾಗುವುದು ॥ 13

ಪ್ರೇಮ ಭರಿತ ಭಕ್ತಿಯ । ನುಡಿಸುವವರು ಸಾಯಿ ಅಂಥ ಕಥೆಯ ।
ನಾ ಪಾಮರ ಮೂರ್ಖಬರಿಯ । ಹೆಜ್ಜೆ ಹೆಜ್ಜೆಗೆ ಕೌತುಕ ಪಡುವೆ ಬರಯುತ್ತಿದುದ್ದಕೆ ॥ 14

ಗಂಗಾದರ್ಶನದಿಂದ ಪಾಪ । ಚಂದ್ರ ದರ್ಶನದಿಂದ ತಾಪ ।
ಕಳೆಯುವಂತೆ ಈ ಸಾಯಿ ಮುಖದ ಆಲಾಪ । ಪಾಪ ಸಂತಾಪ ಹಾರಕಯಿದು ॥ 15

ಇನ್ನು ತಾವು ಶ್ರೋತೃಜನ । ಶ್ರವಣ ಮಾಡಿರಿ ಕೊಟ್ಟುಮನ ।
ಮಹಾರಾಜ ಸಾಯಿ ಮುಖದ ವಚನ । ನಿಜಗುರುದರ್ಶನ ಕಾರಕ ॥ 16

ಮಾಡಿದ್ದರೂ ವೇದ ವೇದಾಂತಗಳ ಅಧ್ಯಯನ । ಶೃತಿ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳನು ಪಾರಾಯಣ ।
ಗುರು ಕೃಪೆಯ ಹೊರತೆಲ್ಲ ಜ್ಞಾನ । ಅದು ವ್ಯರ್ಥಶ್ರಮ ಮಾತ್ರವೇ ॥ 17

ಅವ್ಯಕ್ತಾದಿಯಾಗಿ ಸ್ಥಾವರಾಂತ । ಈ ಸಂಸಾರ ವೃಕ್ಷವು ಅತಿ ವಿಸ್ತೃತ ।
ಜನ್ಮ ಮರಣ ಶೋಕಾಕುಲಿತ । ದೃಶ್ಯವೆಲ್ಲವೂ ನಾಶವಂತ ॥ 18

ಭೇದಶಕ್ತ ಮತ್ತು ನಾಶಯುಕ್ತ । ಅದರಿಂದ ಇದಕೆ ವೃಕ್ಷವೆನುತ ।
ಇದು ಇರುವುದು ಅವ್ಯಕ್ತ ಸ್ಥಾವರಾಂತ । ವೃಕ್ಷದ ಉಪಮೆಯುಳ್ಳ ಈ ಸಂಸಾರ ॥ 19

ಇದು ದೃಶ್ಯವಿದ್ದು ನಷ್ಟ ಸ್ವರೂಪ । ಊರ್ಧ್ವ ಮೂಲ ಈ ಸಂಸಾರವಿಟಪ ।
ಅದರ ಅಪಾರ ಶಾಖಾವ್ಯಾಪ । ಅತ್ಯಲ್ಪವೂ ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿಯದು ॥ 20

ಕ್ಷಣದ ಹಿಂದೆ ಕ್ಷಣ ಹೋಗುವವು । ಅದರಂತೆ ಇದಕೆಟಿಸಿಲೊಡೆಯುವವು ।
ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ದೂರದಿಂದ ರಮ್ಯವೆನಿಸುವುದು । ಅಪ್ಪಿದರೆ ಮುಳ್ಳುಗಳು ಮೈ ತುಂಬ ॥ 21

ಕದಳೀ ಸ್ತಂಭದಂತೆ ನಿಃಸಾರ । ಅದರಂತೆ ಮೃಗಜಲ ಅಥವಾ ಗಂಧರ್ವನಗರ ।
ತೃಷ್ಣಾ ಜಲ ಅಥವಾ ಜಲ ತುಂಬಿದ ಸರೋವರ । ಹಾಗೇ ಈ ತರುವರ ಅಂದವೆನಿಸುವುದು ॥ 22

ವಿಧಾಯಕಾಮಕರ್ಮೋದ್ಭವ । ಅವ್ಯಕ್ತ ಬೀಜದಲಿದರ ಉದ್ಭವ।
ಯಾವುದಕೆ ಕ್ಷಣಕೊಂದು ಬಗೆಯ ಸ್ವಭಾವ । ತಾನು ಅಭಾವಾತ್ಮಕ ವಾಗಿರಲು ॥ 23

ಅನರ್ಥಾತ್ಮಕವಾದ ಇದು । ಅವಿದ್ಯೆಯುದರದಿ ಜನ್ಮವಿದರದು ।
ಈಕ್ಷಣಾತೃಷ್ಣಾದಿ ಜಲ ತುಂಬಿದ್ದು । ಆವರಣ ಅದರ ಸುತ್ತಲೂ ಇದೆ ॥ 24

ಧನ-ಧಾನ್ಯ-ಪುತ್ರ-ಸತಿ । ಪರಿಗ್ರಹದ್ದೇ ಅದಕೆ ಚಿಂತೆ ।
ದೇಹ ಬುದ್ದಿಯಿಂದಿದಕೆ ವಸತಿ । ಅದರಾಧಾರದಿಂದದು ವರ್ತಿಸುವುದು ॥ 25

ಅನಂತ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲಿರುವ ಲಿಂಗಭೇಧ । ಅದೆ ಈ ವೃಕ್ಷದ ಸ್ಕಂಧ।
ಕರ್ಮವಾಸನಾದಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಗಳ ನಿರ್ಬಂಧ । ಅದರಿಂದ ಈ ಸಂಬಂಧ ಹಬ್ಬುವುದು ॥ 26

ಶೃತಿ ಸ್ಮೃತಿ ಆದಿಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದೆ । ಶಬ್ದ ಸ್ಪರ್ಶಾದಿಗಳ ಪಲ್ಲವ ಚಿಗುರಿದೆ ।
ಯಜ್ಞ -ದಾನದಿ ಕ್ರಿಯಾ ಕುಸುಮಗಳಿಂದ ಹೂತಿದೆ । ದ್ವಂದ್ವರಸದಿಂದ ಪೂರಿತವಾಗಿದೆ ॥ 27

ಅಂತವೇ ಇಲ್ಲಿದರ ಫಲಗಳಿಗೆ । ಉಪಜೀವಿಕೆಗಾಧಾರ ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೆ ।
ಭೂರ್ಭುವಾದಿ ಲೋಕಗಳೆಲ್ಲ ಇದೇ । ಅದ ಬಿಟ್ಟು ಇರಲಾರದು ॥ 28

ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನೃತ್ಯ ಗೀತ ವಾಹನ । ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಕ್ರೀಡಾ ಹಾಸ್ಯರುದನ ।
ಇಂಥ ಈ ಅಶ್ವತ್ಥ ಸನಾತನ । ಅಧೋವದನವಿದು ಯಾವಾಗಲೂ ॥ 29

ಶಬಲಬ್ರಹ್ಮದಲಿದರ ಆವಿರ್ಭಾವ । ಅಸಂಗ ಶಸ್ತ್ರದಿಂದಿರ ಅಭಾವ ।
ಶುದ್ಧ ಮೂಲಾಧಾರವಾದ ಸದ್ಭಾವ । ಜ್ಯೋತಿ ಸ್ವಭಾವವದ ತಿಳಿ ॥ 30

ಆ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ಸತ್ಯ ಸರ್ವಾಧಾರ । ಜಗವಿದು ಮಿಥ್ಯಾ ಸ್ವಪ್ನಾಕಾರ ।
ಅದಕಿಲ್ಲ ಆದ್ಯಂತ ನಿರ್ಧಾರ । ನಡುವೆಯೇ ನಿಂತಿರುವದಿದು ಹೇಗೆ ॥ 31

ಅದಕಾಗಿ ಪರಿಶ್ರಮಿಸುವರು ವಿರಕ್ತರು । ಸಂತರು ಸತತ ಇಲ್ಲಿ ಅನುರಕ್ತರು ।
ಮುಮುಕ್ಷುಗಳಿದನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವರು । ಇದೇ ಸಾಧಕದ ಸಾಧ್ಯವು ॥ 32

ಇಚ್ಛಿಸುವವರು ಇದ ಪಡೆಯಬೇಕು । ಅವರು ಸಂತರಿಗೆ ಶರಣಾಗತರಾಗಬೇಕು ।
ಬಳಿಕವರು ಹೇಳುವದ ಕೇಳಬೇಕು । ಕುತರ್ಕಗಳನೆಲ್ಲ ವರ್ಜಿಸಿ ॥ 33

ಮನವ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಕಟ್ಟಬೇಕು । ಬುದ್ಧಿಯನಾಚೆ ತಳ್ಳಬೇಕು ।
ಸಂಪೂರ್ಣ ನಿಃಸಂಗರಾಗಬೇಕು । ಗುರುಚರಣವ ಲಕ್ಷಿಸುತಿರಬೇಕು ॥ 34

ಕುತರ್ಕಗಳನಾಚೆ ನೂಕಬೇಕು । ಇಲ್ಲದಿರೆ ಮಾರ್ಗದಲಿ ತರುವವವು ತೊಡಕು ।
ಅಭಿಮಾನವ ತುಳಿಯಬೇಕು । ಅಂದರೇನೇ ಆಚೆದಡವ ಸೇರುವಿರಿ ॥ 35

ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆಖ್ಯಾಯಿಕೆ । ಬಾಬಾರ ಸ್ವಮುಖದ ಹೇಳಿಕೆ ।
ಪರಮ ಸಂತೋಷ ಪಡೆವುದಕೆ । ಗುರುವಚನ ಪಾಯಸ ಕುಡಿಯಬೇಕು ॥ 36

ಒಮ್ಮೆ ನಾವು ನಾಲ್ಕು ಜನ । ಓದಿಕೊಂಡು ಪುರಾಣ ಗ್ರಂಥಗಳನ ।
ಮಾಡತೊಡಗಿದೆವು ಬ್ರಹ್ಮ ನಿರೂಪಣ । ಜ್ಞಾನ ಸಂಪನ್ನರಾಗಿ ॥ 37

'ಉದ್ಧರೇದಾತ್ಮನಾತ್ಮಾನಂ' । ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಈಗೀತೆಯ ವಚನ ।
ಯುಕ್ತವಲ್ಲ ಪರಾವಲಂಬನ । ಎಂದೊಬ್ಬ ಪ್ರವಚನ ಮಾಡಿದನು ॥ 38

ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಕೊಟ್ಟ ಅದಕೆ ಉತ್ತರವನ । ಮನಸ್ವಾಧೀನದಲ್ಲಿರುವವನೇ ಧನ್ಯ ।
ಇರಬೇಕು ಸಂಕಲ್ಪ ವಿಕಲ್ಪ ಶೂನ್ಯ । ತಾನಲ್ಲದೇ ಬೇರೇನೂ ಇಲ್ಲ ಜಗದಿ ॥ 39

ಸವಿಕಾರಗಳೆಲ್ಲ ಅನಿತ್ಯ । ನಿರ್ವಿಕಾರ ಒಂದೇ ಸತ್ಯ ।
ಅದಕೆ ಮಾಡಬೇಕು ನಿತ್ಯಾ ನಿತ್ಯ । ವಿಚಾರವನು ನಿರಂತರವೆಂದನಿನ್ನೊಬ್ಬ ॥ 40

ನಾಲ್ಕನೆಯವನಿಗೆ ಸೇರದು ಪುಸ್ತಕದ ಜ್ಞಾನ । ಅವನಿಗೆ ಹಿಡಿಸುವದು ವಿಹಿತಾಚರಣ ।
ಕಾಯೆ ವಾಚೆ ಮೊದಲಾಗಿ ಪಂಚ ಪ್ರಾಣ । ಗುರುಚರಣದಿ ಸಮರ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದ ॥ 41

ಗುರುವೇ ಪರಮಾತ್ಮನು ಚರಾಚರಗಳಲಿ । ತುಂಬಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಬಾಹ್ಯಾಂತರಗಳಲಿ ।
ಹೀಗೆ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಲು ನಿಜದಲಿ । ಅಪಾರ ನಿಷ್ಠೆ ಅವಶ್ಯಕ ॥ 42

ಆಗಮನಗಳನರಿಯದ ಕೇವಲ ತಾರ್ಕಿಕ । ವಾದಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವ ಮತ್ತು ಚಿಕಿತ್ಸಕ ।
ಅವನಿಗೊ ಕನಸಿನಲೂ ಆಗದು ಜ್ಞಾನಸಮ್ಯಕ । ಶುದ್ಧ ಭಾವಿಕನು ಬೇಕದಕೆ ॥ 43

ನಾವು ನಾಲ್ವರು ಜಾಣರು ಇಂಥ । ಹೊರಟೆವು ಏನಾದರೂ ಶೋಧ ಮಾಡಬೇಕೆನುತ ।
ಸ್ವಬುದ್ಧಿಯಿಂದಲೇ ಶೋಧ ನಡೆಯಬೇಕು ಸ್ವತಂತ್ರ । ನಿರ್ವೇಧ ಮನಸಿನಿಂದ ಎಂದು ॥ 44

ಹೀಗೆ ಇಚ್ಛೆ ಮೂವರ ಮನದಲಿ । ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಚರಿಸುತಿದ್ದೆವು ವನದಲಿ ।
ವನಚರನೊಬ್ಬ ಸಿಕ್ಕ ದಾರಿಯಲಿ । ಆತನೆಮ್ಮನು ಕೇಳಿದ ॥ 45

ಈ ಪ್ರಖರವಾದ ಬಿಸಿಲಿನೊಳಗೆ । ಏತಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಣವಿದು ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ।
ನಾವು ಉತ್ತರವಿತ್ತೆವವನಿಗೆ । ವನಾಂತರವ ಶೋಧಿಸಲೆಂದು ॥ 46

ಆತ ನಮ್ಮನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ । ಯಾವುದರದು ಮಾಡುತಿರುವಿರಿ ಶೋಧ ।
ಗುಪ್ತಕಾರ್ಯವದು ಹೇಳಬಾರದು ಅದ । ಎಂದವನಿಗೆ ಹೇಳಿದೆವು ॥ 47

ಅವರ ಒಡಾಟವನಿಂತು । ನೋಡಿ ವನಚರನಿಗೆ ಕೆಡುಕೆನಿಸಿತು ।
ದುರ್ಗಮ ವನವಿದು ತಿಳಿಯದ ದಾರಿಯಲಿಂತು । ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಾಗಿ ತಿರುಗಾಡಬಾರದೆಂದ ॥ 48

ಅಟ್ಟಡವಿಯಲಿ ತಿರುಗಾಡುವುದಕೆ । ದಾರಿಬಲ್ಲವನೊಬ್ಬ ಇರಬೇಕು ಜೊತೆಗೆ ।
ಒಳ್ಳೇ ಮಧ್ಯಾನದಲಿ ಸಾಹಸವ ಹೀಗೆ । ಮಾಡಿ ಏತಕೆ ಆಯಾಸಗೊಳ್ಳುತಿಹರಿ ॥ 49

ಗುಪ್ತಾರ್ಥವನೆನಗೆ ಹೇಳಬೇಡಿರಿ । ಆದರೆ ಕುಳಿತು ಒಂದಿಷ್ಟು ರೊಟ್ಟಿ ತಿನ್ನಿರಿ ।
ನೀರು ಕುಡಿಯಿರಿ ಬಳಿಕ ಹೊರಡಿರಿ । ಸ್ವಲ್ಪ ತಾಳ್ಮೆ ಇರಲಿ ಮನದಲಿ ॥ 50

ಅವನು ಇಷ್ಟೊಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದರೂ । ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದೆ ನಡೆದೆವು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ।
ಅತಿಯಾಗಿ ಮಾರ್ಗದಲಿ ಬಳಲಿದೆವಾದರೂ । ಅವನ ವಿನಂತಿಯ ಮನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲ ॥ 51

ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಜಾಣರಿರುವೆವು । ನಮ್ಮ ದಾರಿಯ ನಾವು ಹುಡುಕಿಕೊಳ್ಳುವೆವು ।
ದಾರಿಕಾರನದೇನು ಉಪಯೋಗವು । ಈ ಅಭಿಮಾನ ಒಳಗೆ ತುಂಬಿತ್ತು ॥ 52

ಆದರೆ ಆ ವನವಿತ್ತು ಅತಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ । ವಿಶಾಲ ಎತ್ತರ ವೃಕ್ಷಗಳಿಂದ ವಿಕೀರ್ಣ ।
ಪ್ರವೇಶಿಸದಲ್ಲಿ ಸೂರ್ಯಕಿರಣ । ಮಾರ್ಗಕ್ರಮಣ ಮಾಡುವದು ಹೇಗಲ್ಲಿ ॥ 53

ದಿಕ್ಕು ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಿ । ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಫಲ ತಿರುಗಿ ।
ಈ ಸ್ಥಲಕೆ ಬಂದೆವು ಸುದೈವದಿಂದಾಗಿ । ಕೊಟ್ಟ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ॥ 54

ದೈವವು ಬಂದ ದಾರಿಗೇ ತಂದಿತು । ಮತ್ತೆ ವನಚರನ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಯಿತು ।
ನುಡಿದ ಎನಿಸುವದು ತಿರುಗಾಡಿ ಸಾಕಾಯಿತು । ಬುದ್ಧಿಯ ಆಟ ನಿಂತಿತೇನೋ ॥ 55

ಕಾರ್ಯವಿರಲಿ ಚಿಕ್ಕದು ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡದು । ಬೊಟ್ಟಿಟ್ಟು ದಾರಿ ತೋರಿಸುವವರೊಬ್ಬ ಬೇಕಾಗುವದು ।
ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆಯಲಿ ಶೋಧವಾಗದು । ಬುದ್ಧಿಗೆ ಟಿಸಿಲೊಡೆವವು ಸಾವಿರ ॥ 56

ಯಾರಾದರೂ ಕೊಟ್ಟರೆ ರೊಟ್ಟಿಯನ್ನು । ಹೇಳಿದರೆ ಬಾ ಇದನ್ನು ತಿನ್ನು ।
ಶುಭ ಶಕುನವೆಂದು ತಿಳಿದದನು । ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಿಘ್ನವಾಗುವದೆನಬೇಕು ॥ 57

ಈಶ್ವರೀಯ ಸಂಕೇತವಿರದಿದ್ದು । ದಾರಿಯಲಿ ಯಾರ ಭೆಟ್ಟಿಯಾಗದು ।
ಅನ್ನದತ್ತ ಬೆನ್ನು ತಿರುವಬಾರದು । ಬಡಸಿದನ್ನವನು ತಳ್ಳಬಾರದು ॥ 58

ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಆಹಾರ । ಒಂದಿಷ್ಟು ಮನದಲಿ ಹಿಡಿಯಿರಿ ಧೀರ ।
ಆದರೆ ಹಿಡಿಸದವರಿಗೆ ಈ ಸುವಿಚಾರ । ಮತ್ತೆ ನಿರಾಹಾರಿಗಳಾಗಿ ಹೊರಟರು ॥ 59

ಏನಾದರೂ ಶೋಧ ಮಾಡದಿದ್ದು । ಅನ್ನ ಸೇವನೆ ಮಾಡಬಾರದು ।
ಅವರು ಈ ರೀತಿ ನುಡಿದು । ದುರಾಗ್ರಹದಿಂದ ನಡೆದರು ॥ 60

ನನಗೆ ಹಸಿವೆಯಾಗಿತ್ತು । ತೃಷೆಯಿಂದ ಗಂಟಲೊಣಗಿತ್ತು ।
ವನಚರನ ಪ್ರೀತಿ ಅಪಾರವಾಗಿತ್ತು । ಅವನ ಕೌತುಕವೆನಿಸಿತು ॥ 61

ನಾವು ವಿದ್ವಾನರು ಬಹಳ ಓದಿದ್ದು । ತಿಳಿಯವು ದಯೆಯೆಂದರೇನೆಂದು ।
ಮುಸುರೆ ಕೈಯಿಂದ ಧನಿಕನೆಂದೂ । ಕಾಗೆಯನ್ನೂ ಹೊಡೆಯನು ॥ 62

ಅನಧಿಕಾರಿ ಅವಿದ್ವಾನನಿವ । ನೀಚವರ್ಣದ ವನಚರನಿರುವ ।
ರೊಟ್ಟಿ ವಣಗಿ ತಿನ್ನು ಎನ್ನುವ । ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪ್ರೇಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿದೆ ॥ 63

ಹೀಗೆ ಲಾಭವಿಲ್ಲದೇ ಪ್ರೇಮ । ಮಾಡುವವನೇ ಸುಬದ್ಧ ಪರಮ ।
ಅವನ ಆದರವೇ ಅಪ್ರತಿಮ । ವಿದ್ಯೋಪಕ್ರಮವೆನಿಸಿತು ॥ 64

ಆದರ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವನಚರ ಕೊಟ್ಟದ್ದು । ಒಂದು ರೊಟ್ಟಿಯ ತುಂಡ ತಿಂದು ನೀರು ಕುಡಿದು ।
ನೋಡಿದಾಗ ನಡೆದ ಚಮತ್ಕಾರವಿದು । ಕೇಳಿರೀಗ ಆದರದಿಂದ ॥ 65

ಗುರುರಾಜ ಬಂದ ಆಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ । ಕೇಳಿದ ವಾದವಿವಾದ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ।
ಬಳಿಕ ಹೇಳಿದೆ ಸವಿಸ್ತರವಾಗಿ । ನಡೆದ ವೃತ್ತಾಂತವನವಗೆ ॥ 66

ಬರುವಿರಾ ನನ್ನ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ । ಶೋಧ ಮಾಡಿಕೊಡುವೆ ತ್ವರಿತದಲ್ಲಿ ।
ಆದರೆ ನನ್ನ ವಚನವನಾದರಿಸಿದಲ್ಲಿ । ಅವನ ಸ್ವಾರ್ಥ ಮಾತ್ರ ಫಲಿಸುವದು ॥ 67

ಉಳಿದವರು ಮನ್ನಿಸಲಿಲ್ಲದನು । ನಾ ಮಾತ್ರ ಶಿರಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾಡಿದೆನು ।
ಆಗ ಗುರುವು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದನೆನ್ನನು । ಉಳಿದವರು ಹೊರಟು ಹೋದರು ॥ 68

ಒಂದು ಬಾವಿಯ ಹತ್ತಿರ ಕರೆದೊಯ್ದರು । ಎರಡೂ ಕಾಲಿಗೆ ಹಗ್ಗ ಕಟ್ಟಿದರು ।
ನೀರಿನ ಸಮಾಂತರಕೆ ಇಳಿಸಿದರು । ಕೆಳಗೆ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಕಾಲು ಮಾಡಿ ॥ 69

ನೀರಿಗೆ ಕೈ ಮುಟ್ಟಬಾರದು । ಮುಖದಲಿ ನೀರೂ ಹೋಗಬಾರದು ।
ಹೀಗೆ ನನ್ನ ಜೋತು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು । ಬಾವಿಯಲಿ ಆ ಗುರುರಾಯನು ॥ 70

ದಂಡೆಯಲಿದ್ದ ಒಂದು ಗಿಡಕೆ । ಹಗ್ಗದ ಎರಡನೆಯ ತುದಿಯ ಕಟ್ಟಿ ಅದಕೆ ।
ಯಾರಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಎಲ್ಲಿಗೆ । ಗುರುರಾಯ ಹೊರಟು ಹೋದ ನಿಶ್ಚಿಂತ ॥ 71

ಗಳಿಗೆಗಳಾದವು ಹತ್ತು ಹನ್ನೆರಡು । ಆಗ ಅವರು ತಿರುಗಿ ಬಂದು ।
ಸರಸರನೇ ಹೊರಗೆ ತೆಗೆದು । ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೀಯಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು ॥ 72

ನಾನಾಗ ಪತ್ಯುತ್ತರಿಸಿದೆ । ಅತ್ಯಂತ ಆನಂದ ನಿರ್ಭರನಾಗಿದ್ದೆ ।
ಅಪಾರ ಸೌಖ್ಯ ಅನುಭವಿಸಿದೆ । ನಾ ಪಾರಮನದನೇನು ವರ್ಣಿಸಬಲ್ಲೆ ॥ 73

ಆಲಿಸಿ ನನ್ನ ಈ ವಚನ । ಗುರುಗಳಾದರು ಸುಪ್ರಸನ್ನ ।
ನಿಜಹಸ್ತದಿಂದ ಸವರಿದರು ಬೆನ್ನ । ಹತ್ತಿರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರು ॥ 74

ಹೇಳುತಿದನು ಪ್ರೇಮ ಉಕ್ಕುವದು । ಬಳಿಕ ಗುರುವೆನ್ನನು ಶಾಲೆಗೆ ಕರೆದೊಯ್ದು ।
ಹಕ್ಕಿ ಮರಿಗಳ ರೆಕ್ಕೆಯಡಿಯಿಟ್ಟು ರಕ್ಷಿಸುವದು । ಹಾಗೆ ನನಗಾಗಿ ಕಳವಳಗೊಳ್ಳುವರು ॥75

ಏನು ಹೇಳಲಿ ಗುರುವಿನ ಶಾಲೆ । ತಾಯಿ ತಂದೆಗಳ ಮರೆತೆನಲ್ಲೆ ।
ಹರಿಯಿತು ಮೋಹ ಮಮತೆಯ ಶೃಂಖಲೆ । ಸಹಜದಲಿ ಮುಕ್ತಿಯ ಪಡೆದೆನು ॥ 76

ದುರಾಪಾಶವೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟಿತು । ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಪ್ರತಿಬಂಧದ ಅಗಳೆ ಮುರಿಯಿತು ।
ಗುರುವಿನಿಂದಗಲಬಾರದೆನಿಸಿತು । ಎನಿಸಿತು ಅವನ ಕಣ್ಣಲ್ಲಿಟ್ಟು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ॥ 77

ಈ ಕಣ್ಣು ಅವನ ಪ್ರತಿ ಬಿಂಬವಲ್ಲಿರದೇ । ಅದು ಕಣ್ಣಲ್ಲ ಬರೀ ಮಾಂಸದ ಮುದ್ದೆ ।
ಅದಕಿಂತ ಒಳ್ಳೆಯದು ನಾ ಕುರುಡನಾಗಿರುವದೇ । ಹಾಗೆ ಈ ಶಾಲೆ ನನಗಾಯಿತು ॥ 78

ಈ ಶಾಲೆಯಲೊಮ್ಮೆ ಕಾಲಿಟ್ಟವನು । ಯಾವ ಹತಭಾಗಿಯವ ತಿರುಗಿಹೋದಾನು ।
ನನ್ನ ಮನೆ ಮಾರು ತಂದೆ ತಾಯಾದನು । ಗುರುರಾಯನೇ ನನಗೆಲ್ಲ ॥ 79

ಇತರ ಇಂದ್ರಿಯಗಳ ಮನಸಹಿತವಾಗಿ ಅವು । ಕಣ್ಣೊಂದರಲೇ ಬಂದು ನೆಲೆಸಿರುವವವು ।
ಬಿಟ್ಟು ನಿಜಸ್ಥಾನವನವು । ಧ್ಯಾನಾವಧಾನವ ಸಲುವಾಗಿ ॥ 80

ಗುರು ಒಬ್ಬನೇ ದೃಷ್ಟಿಯ ಧ್ಯಾನ । ಉಳಿದವೆಲ್ಲ ಗುರು ಸಮಾನ ।
ಗುರುವಲ್ಲದೆ ಇರದು ಮತ್ತಿನ್ನ । ಅನನ್ಯ ವಧಾನ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಇದಕೆ ॥ 81

ಗುರುಸ್ವರೂಪ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಲು । ಕುಂಠಿತವಾಗುವವು ಬುದ್ಧಿ ಮನಗಳು ।
ಅದಕೇ ನಮಿಸಬೇಕು ಕೊನೆಯೊಳು । ನಿಃಶಬ್ದವಾದ ಮೌನದಿಂದ ॥ 82

ಜ್ಞಾನಾರ್ಥವಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದಿಂಥ ಗುರುವನು । ಸದುಪದೇಶದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಶೂನ್ಯನಿರುವವನು ।
ಧನ ಕಳೆಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಇತ್ತು ದಕ್ಷಿಣೆಯನು । ಪರಿಣಾಮದಲಿ ಅನುತಾಪ ಪಡಬೇಕು ॥ 83

ಗುಹ್ಯಜ್ಞಾನದ್ದು ಕೇವಲ ಹೆಸರು । ಪ್ರಾಂಜಲ ತನದ ಪ್ರೌಢಿಮೆ ತೋರಿಸುವರು ।
ದಂಭವನ್ನೇ ಬಾಲಗುಟಿಯಲಿ ಕುಡಿದವರು । ಕೊನೆಗವರೇನು ಕೊಟ್ಟಾರು ॥ 84

ಹೊರನೋಟಕೆ ಬಲು ಮಡಿವಂತ । ಅಂತರ್ಯಾಮದಲಿಲ್ಲ ಮೃದುತ್ವ ।
ಪ್ರಚೀತಿಯಂಬದವಗೇನು ಗೊತ್ತ । ಅಂಥವನ ಶಾಲೆ ನಿರುಪಯುಕ್ತ ॥ 85

ಎಲ್ಲಿ ಶಬ್ದ ಜ್ಞಾನವೇ ಉದಂಡವಾಗಿರುವದು । ಅಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಚೀತಿ ಇರದು ।
ಗುರು ತನ್ನ ದೊಡಸ್ತಿಕೆಯ ತಾನೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವದು । ಶಿಷ್ಯನ ನಿಜಹಿತವೇನಲ್ಲ ॥ 86

ಯಾರ ಮಾತು ಮರ್ಮಕ್ಕೆ ತಗಲವು । ಅಂತರ್ಯಾಮಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪವು ।
ಅಂಥವನ ಗುರುತ್ವವೇನು ಪ್ರಯೋಜನವು । ವ್ಯರ್ಥ ಬಾಯಿಬಡಾಯಿ ಮಾತ್ರ ॥87

ನನಗೆಂಥ ಸೇವೆಯನೊಪ್ಪಿಸಿದರು । ಜ್ಞಾನದ ಭಂಡಾರವನೇ ನನಗೆ ತೋರಿದರು ।
ಅರ್ಥ ಹುಡುಕಲು ಕಿಂತಚಿತ್ತಾದರೂ । ಶೋಧ ಮಾಡಬೇಕಾಗಲಿಲ್ಲನಗೆ ॥ 88

ಅರ್ಥವೆಲ್ಲ ತಾನೇ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು । ಪ್ರಯಾಸವಿಲ್ಲದೇ ಕೈಗೆಟುಕಿತು ।
ಗುರುಕೃಪೆಯಿಂದೆಲ್ಲ ಆಯಿತು । ಶೋಧಿಸುವದಲ್ಲೇ ಉಳಿಯಿತು ॥ 89

ಕೆಳಗೆ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಕಾಲು । ಹೀಗೆ ಗುರುವು ನೇತು ಹಾಕಲು ।
ಆಗ ನನಗಾದ ಆನಂದ ಎನಲು । ಸಮರ್ಥ ಗುರುರಾಯನೇ ತಿಳಿಯಲು ॥ 90

ಸಂತರ ಮನೆಯ ಗುರುತು ತಿರುವು ಮುರುವು । ಈ ಜ್ಞಾನ ಅನುಭವ ಜನ್ಯವು ।
ಇಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆಯೊಂದೇ ಪ್ರಮಾಣವು । ಒಂದು ಸಾಧನ ಗುರು ಕೃಪೆ ॥ 91

ವಿಧಿ ನಿಷೇಧತನ ಕರ್ಮಠಗೆ । ಜ್ಞಾನಾಭಿಮಾನ ಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ।
ದಂಭದ ದಣಿವು ಯೋಗಿಗಳಿಗೆ । ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲದೇ ನಡೆಯದು ॥ 92

ಪಂಡಿತರ ಗರ್ವಾಂಧತೆ । ಅಭಿಮಾನವೇ ಮೂರ್ತಿವೆತ್ತಂತೆ ।
ಅಂಥವರ ಕಂಡು ಜ್ಞಾನಿ ದೂರಕೋಡುತೆ । ಕ್ಷಣವೊಂದು ಅವರ ಜೊತೆಗೂಡನು ॥ 93

ಜ್ಞಾನಿ ಎನ್ನುವನು ನನ್ನನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ । ದೇವರಾರು ಇರುವನು ಬೇರೆ ।
ನಾನೇ ಜ್ಞಾನಸಂಪನ್ನನಿರೆ । ಚಿದ್ಘನ ಪರಿಪೂರ್ಣನೆಲ್ಲ ನಾನೇ ॥ 94

ತನ್ನ ಭಕ್ತಿಭಾವದಲಿ ಭಕ್ತನು । ತನ್ನ ಪ್ರೌಢಿಮೆಯ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳನು ।
ತನುಮನಧನದಿಂದ ಸ್ವಾಮಿಯ ನಂಬುವನು । ಸರ್ವಸ್ವವ ಒಪ್ಪಿಸುವನವನಿಗೆ ॥ 95

ಇದು ನಾನೇ ಮಾಡಿದ್ದು । ಈ ಹಿರಿಮೆ ನನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ್ದು ।
ಈ ಪ್ರಭಾವ ನನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ವೈಭವದ್ದು । ಇಂಥ ಉಬ್ಬು ಅವನಿಗಿರುವದಿಲ್ಲ ॥ 96

ಆಗುವದನೆಲ್ಲ ಮಾಡುವ ದೇವ । ಅವನೇ ಇಳಿಸುವ ಅವನೇ ಏರಿಸುವ ।
ಅವನೇ ಕಾಡುವ ಅಥವಾ ಕಾಡಿಸುವ । ಮಾಡುವವ ಮಾಡಿಸುವವ ಅವನೊಬ್ಬನೇ ॥ 97

ಕರ್ತೃತ್ವವನೆಲ್ಲ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸುತ । ತಾನು ಅತಿ ನಮ್ರತೆಯ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ ।
ಭಕ್ತನಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ದೇವಾಧೀನತೆ । ಸ್ವತಂತ್ರತೆ ಇಲ್ಲ ಅವನಿಗೆ ॥ 98

ಇರಲಿ ಹೀಗೇ ಆ ನಾಲ್ವರು । ಏನನು ಶೋಧಿಸುತಿದ್ದರು ।
ತಿಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ ಇಷ್ಟಾದರೂ । ಅದರ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವ ಕೇಳಿರಿ ॥ 99

ಇವರೆಲ್ಲ ಕರ್ಮಠ ಘನಪಾಠಿಗಳು । ವಿದ್ವತ್ತೆಯ ಅಹಂಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಬಲು ।
ಅದರಿಂದ ಶಬ್ದ ಜ್ಞಾನವ ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು । ದೇವರ ವಿಷಯ ಬಂದಿತು ॥ 100

ನಿಜಜ್ಞಾನದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದಾಗಿ । ದೇಹನೆಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ವಾಸವಾಗಿ ।
ನಮಗೆ ಹೇಗೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ । ಯುಕ್ತಿಯಿಂದ ದೊರೆತಾನೆಂಬ ಆಶೆ ॥ 101

ಶ್ರೀ ಸಾಯಿ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಬುದ್ಧನಿರುತ । ವಿವೇಕ ವೈರಾಗ್ಯಗಳೇ ಮೂರ್ತಿಮಂತ ।
ಪರಬ್ರಹ್ಮ ತಾನೇ ಇರುತ । ಈ ಅವಿವೇಕವನ್ನೇಕೆ ಅವಲಂಬಿಸುವರು ॥ 102

ಶ್ರೋತೃಗಳಿಗೆ ಎನಿಸಬಹುದು । ಆದರೆ ಲೋಕ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕಾಗಿ ಇಹುದಿದು ।
ಸಾಯಿ ಸಮರ್ಥ ಭಕ್ತೋದ್ಧಾರಕನಿಗಿದು । ಹೀನತ್ವವ ತರಲಾರದು ॥ 103

ಸ್ವತಃ ತಾವೇ ಅವತಾರಿಗಳಿದ್ದು । ಆ ವನಚರನನು ವಂದ್ಯನೆಂದು ।
ಅನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮವೇ ನಿಜದಲಿದು । ಎಂದು ಉಂಡು ಹಿರಿಮೆಯ ಹಾಡಿದರು ॥ 104

ಅಂತೆಯೇ ಅದನು ಅವಮಾನಿಸಿದವನಿಗೆ । ಹಾನಿಯಾದದ್ದು ಹೇಗೆ ।
ಹೇಳಿದೆ ಈ ಪ್ರಬುದ್ಧರ ಕಥೆಯೊಳಗೆ । ಗುರುವಿನ ವಿನಃ ಯಾರೂ ಜ್ಞಾನಿಗಳಾಗಲಾರರು ॥105

ಮಾತೃ ಪಿತ್ರಾಚಾರ್ಯನುಶಾಸನ । ಇದಿಲ್ಲದೆ ಅಶಕ್ಯ ಧರ್ಮ ಜ್ಞಾನ ।
ಅದೂ ಎಲ್ಲ ಅಧ್ಯಯನಾಧೀನ । ಅನುಷ್ಠಾನವಿಲ್ಲದೆ ಅದೂ ವ್ಯರ್ಥ ॥ 106

ಸಂಪಾದಿಸಬೇಕಾಗುವದು ಆಶೀರ್ವಚನ । ಆಗು ಮಾತೃವಾನ ಪಿತೃವಾನ ।
ಮತ್ತೆ ಆಗು ಆಚಾರ್ಯವಾನ । ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಶೃತಿವಚನವಿದು ॥ 107

ಈ ತ್ರಯಿಯ ಅನುಸಂಧಾನ । ಅಥವಾ ಈಜ್ಯಾಧ್ಯಯನದಾನ ।
ಜನ್ಮ ಮೃತ್ಯುಂಗಳದಾಲು ಉಲ್ಲಂಘನ । ಪರಮಸಾಧನ ಇದು ಒಂದು ॥ 108

ಇವೆಲ್ಲ ಚಿತ್ತ ಶುದ್ಧಿಯ ಸಾಧನಗಳಿದ್ದು । ಇವಿಲ್ಲದೆ ಆತ್ಮವಸ್ತುವೆಂಬ ನಾಣ್ಯವೆಂದೂ ।
ಸಿಗದಿದ್ದಾಗ ಜೀವನವಂಥದು । ವ್ಯರ್ಥವದರಿಂದ ಈ ಜನ್ಮವು ॥ 109

ಶರೀರ ಇಂದಿಯ ಮತ್ತು ಮನ । ಬುದ್ಧಿಗೂ ಆಗಲಾರದು ಆಕಲನ ।
ಇಂಥ ಈ ಆತ್ಮಸ್ವರೂಪವು ಗಹನ । ಅದರ ದರ್ಶನ ಗುರುಕೃಪೆಯಿಂದ ॥ 110

ಎಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅಥವಾ ಅನುಮಾನ । ಉಭಯ ಪ್ರಮಾಣದಿಂದಲೂ ಅಪ್ರಮಾಣ ।
ಅದನು ಕರತಲಾಮಲಕದ ಸಮಾನ । ಗುರುವಿನ ಹೊರತಾರು ತೋರಿಸುವರು ॥111

ಧರ್ಮ ಅರ್ಥ ಮೂರನೆಯದು ಕಾಮ । ಪ್ರಾಪ್ತವಾದವು ಪಟ್ಟರೆ ಶ್ರಮ ।
ಆದರೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಪುರುಷಾರ್ಥ ಪರಮ । ಗುರುವಿನ ಹೊರತು ವ್ಯರ್ಥ ಶ್ರಮ ॥ 112

ಇದು ಶಿರಡಿ ಸಂತನ ದರ್ಬಾರು । ಇಲ್ಲಿ ಜ್ಯೋತಿಷಿಗಳೂ ಬರುವರು ।
ನರದೇಹದ ಮೇಲಿಂದ ಹೇಳುವರು । ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡವರ ಭವಿಷ್ಯವನು ॥ 113

ಧನ-ಧಾನ್ಯ-ವೈಭವ ಭೋಗಿಗಳು । ರಾಜ ಮಹಾರಾಜರು ಮತ್ತು ಜೋಗಿಗಳು ।
ಕೋಪಿಷ್ಠರು ತಾಪಿಷ್ಠರು ರಾಗಿ ವಿರಾಗಿಗಳು । ದರ್ಶನೋತ್ಕಂಠಿತವಾಗಿ ॥ 114

ಜಪ ತಪ ವ್ರತ ಮಾಡುವವರು, ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು । ಯಾತ್ರಿಕರು ಮತ್ತು ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿವಾಸಿಗಳು ।
ಗಾಯಕರು ನರ್ತಕರು ಆದಿ ಪರಿವಾರಗಳು । ಶಿರಡಿಗೆ ದರ್ಶನಕೆ ಬರುವರು ॥ 115

ಹೊಲೆಯನೂ ಬರುವ ಜೋಹಾರಕ್ಕೆ । ಈ ಶ್ರೀಸಾಯಿಯ ದರ್ಬಾರಕ್ಕೆ ।
ನುಡಿವರು ಇವನೇ ತಂದೆ ತಾಯಿ ನಿಜಕ್ಕೆ । ಜನ್ಮ ಮರಣದ ಚಕ್ರವ ತಪ್ಪಿಸುವನು ॥ 116

ಆತ್ಮಲಿಂಗವಿದೆ ಕೊರಳಿಗೆ । ವಿಭೂತಿ ಚರ್ಚಿಸಿದೆ ಹಣೆಗೆ ।
ದೃಷ್ಟಿ ಕೋರಾನ್ನ ಭಿಕ್ಷೆಯೆಡೆಗೆ । ಆಜಂಗಮನ ರೂಪ ನೋಡಬೇಕು ॥ 117

ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಗಾರುಡಿಗರು ಬರುವರು । ಗೊಂದಲಿಗರು ಬಂದು ಗೊಂದಲವ ಹಾಕುವರು ।
ಭವಾನಿಯ ಜೋಗವಾ ಬೇಡುವರು । ಅತಿ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬಾಬಾರ ಹತ್ತಿರ ॥ 118

ಕುರುಡರು ಕುಂಟರು ಕಿವಿಹರಕರು । ಜೋಗಿ, ನಾನಕ, ಪರಾಕಿನವ ದೀವಟಿಗೆ ಹಿಡಿದವರು ।
ಸಮರ್ಥಸಾಯಿಯ ಭಕ್ತಿ ಬಾಜಾರು । ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮದಿಂದೋಡಿ ಬರುವರು ॥ 119

ಡಗ್ಗೆ, ಸರೋದ,ನುಡಿಸುವವರು । ಡೊಂಬರೂ ಆಟ ಆಡಿ ತೋರುವರು ।
ಅಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರೇಮಳವನಚರನಾದರೂ । ಸಮಯ ಸಾಧಿಸಿ ಬಂದನು ॥ 120

ಧನ್ಯ ಧನ್ಯ ಸಾಯಿಯ ಆಕೃತಿ । ವೈರಾಗ್ಯದ್ದೇ ಪ್ರತಿಮೂರ್ತಿ ।
ನಿರ್ವಿಷಯ ನಿಃಸಂಗ ನಿಃಸ್ವಾರ್ಥಿ । ಭಕ್ತ ಭಾವಾರ್ಥಿಯವ ಅನುಪಮೇಯ ॥ 121

ಪೂರ್ವ ಸಂಧಾನ ಸಾಕು ಇದು । ಮುಖ್ಯ ಕಥೆಯ ಎಳೆಹಿಡಿದು ।
ಶ್ರೋತೃಗಳೇ ಲಕ್ಷಗೊಟ್ಟು ಕೇಳುವರು । ಆಖ್ಯಾನವನಿನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವಾ ॥ 122

ಬಾಬಾ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತಿರಲಿಲ್ಲ । ಯಾರಿಗೂ ಉಪವಾಸವಿರಗೊಡುತಿರಲಿಲ್ಲ ।
ಉಪವಾಸದವರ ಚಿತ್ತ ಸ್ವಸ್ಥವಿರುವದಿಲ್ಲ । ಅವರ ಪರಮಾರ್ಥವಾದರೂ ಎಂತದು ॥ 123

ದೇವ ಸಿಗಲಾರ ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆಯವರಿಗೆ । ಆತ್ಮವ ಸಂತುಷ್ಟಗೊಳಿಸಿರಿ ಮೊದಲಿಗೆ ।
ಇನ್ನೊಂದು ಕಥೆಯ ಈ ಉಪದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ । ನಿಮಗಾಗಿಯೇ ಹೇಳುವೆ ॥ 124

ಹಸಿವೆಯಿಂದ ಮಧ್ಯಾನ್ನದ ಹೊತ್ತಿಗೆ । ನೆಲದ ಮಣ್ಣು ಮೇಲೇಳುವಾಗ್ಯೆ ।
ಬರುವದು ಚಿತ್ತ ವೃತ್ತಿಗೆ । ಅನ್ನ ಬ್ರಹ್ಮಾಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ॥ 125

ಇಂಥ ದುರ್ಧರವಾದ ಹೊತ್ತಿಗೆ । ಅನ್ನ ಬೀಳದಿದ್ದರೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ।
ಹೀನ ದೀನವಾದ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ । ನಿಜಕಾರ್ಯದ ಮರೆವಾಗುವದು ಸಂಪೂರ್ಣ ॥ 126

ಹೊಟ್ಟೆಯಲಿ ಅನ್ನದಾಧಾರವಿರದು । ಆಗ ಯಾವ ಕಣ್ಣಿಂದ ದೇವರ ನೋಡುವದು ।
ಯಾವ ನಾಲಿಗೆಯಿಂದವನ ಮಹಿಮೆಯ ಹೊಗಳುವದು । ಯಾವ ಕಿವಿಗಳದ ಕೇಳಬೇಕು ॥127

ಸಾರಾಂಶ ಎಲ್ಲ ಇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ಶಕ್ತಿ । ಇದ್ದರೇ ಆಗುವದು ದೇವರ ಭಕ್ತಿ ।
ಪರಮಾರ್ಥದಲ್ಲಿರದದಕೆ ಗತಿ । ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೇ ಕ್ಷೀಣವಾದಾಗ ॥ 128

ಅತಿ ಭೋಜನವಲ್ಲ ಹಿತಕರ । ಮಿತಭೋಜನವೇ ಸುಖಕರ ।
ಅತಿಯಾದ ಉಪವಾಸ ಮಾಡುವದರ । ಫಲ ನಿರಂತರ ಅಸೌಖ್ಯ ॥ 129

ಒಮ್ಮೆ ಒಬ್ಬ ಸ್ತ್ರೀ ಶಿರಡಿಗೆ । ಪತ್ರವ ಬರೆಯಿಸಿಕೊಂಡು ಕೇಳಕರರ ಹೆಸರಿಗೆ ।
ಬಂದಳು ಸಾಯಿ ದರ್ಶನಕೆ । ಪರಮಉಲ್ಲಾಸ ಮನದಲಿ ॥ 130

ಮಹಾರಾಜರ ಚರಣದ ಬಳಿಗೆ । ಮೂರು ದಿನ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವದು ಉಪವಾಸವಾಗೆ ।
ಮನಸಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಹೀಗೆ । ತನ್ನೊಳಗೆ ಆ ವಿಷಯವನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಳು ॥ 131

ಬಾಬಾರ ನಿತ್ಯಕ್ರಮಾನುಸಾರ । ಮಾಡುವಾಗ ಪರಮಾರ್ಥದ ವಿಚಾರ ।
ಜೊತೆಯಲಿರಬೇಕು ಅನ್ನ ಆಹಾರ । ಆದರೆ ಆ ಸ್ತ್ರೀಯ ನಿರ್ಧಾರ ತಿರುವು ಮುರುವು ॥ 132

ಯಾರ ಮನದಲಿದೆ ದೇವರ ಕಾಣಬೇಕು । ಅವರು ಮೊದಲು ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಬೇಕು ।
ಹೇಗೆ ದೇವರು ಹೊಳೆಯಬೇಕು । ಜೀವದಲಿ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲದೆ ॥ 133

ಹಸಿದ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರು ಸಿಗುವದು । ಇದು ಕಲ್ಪಾಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಆಗದು ।
ಉಪವಾಸ ಗಿಪವಾಸಗಳ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುವದು । ನಡೆಯದು ಸಾಯಿಯ ಹತ್ತಿರ ॥ 134

ಅಂತಃಸಾಕ್ಷಿಯಿಂದ ಮಹಾರಾಜರು । ಹಿಂದಿನ ದಿನವೇ ಇದನು ತಿಳಿದಿದ್ದರು ।
ದಾದಾ ಕೇಳಕರರಲ್ಲಿ ಇದ ಹೇಳಿದ್ದರು । ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಇದನೆಲ್ಲ ॥ 135

ಇನ್ನು ಈ ಹೋಳಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ । ನನ್ನ ಹುಡುಗರ ಉಪವಾಸವಿರುವದಕೆ ।
ಬಿಟ್ಟೇನೇ ನಾನು ಹಾಗೆ ಮಾಡುವದಕೆ । ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನೇಕಿಲ್ಲಿರಬೇಕು ॥ 136

ಸಾಯಿ ಮುಖದಿಂದ ಹೊರಗೆ । ಈ ಶಬ್ದಗಳು ಬೀಳುತಿದ್ದ ಹಾಗೆ ।
ಮರುದಿನವೇ ಶಿರಡಿಗೆ । ಬಂದಳಾ ಸ್ತ್ರೀ ಸಿದ್ಧಳಾಗಿ ॥ 137

ಗೋಖಲೆ ಎಂದು ಉಪನಾಮ ಅವರ । ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮನದ ನಿರ್ಧಾರ ।
ಗಂಟು ಮೂಟೆಗಳನಿಟ್ಟು ದಾದಾರ ಹತ್ತಿರ । ಪತ್ರ ಕೊಟ್ಟಳು ಅವರಿಗೆ ॥ 138

ಕಾನೀಟಕರ ಕಾಶೀಬಾಯಿ ಎಂಬವರು । ಬಳಗದವರೆಂದು ಪತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ।
ಅವಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ದಾದಾರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದರು । ಬಾಬಾರ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಲು ॥139

ಆ ಸ್ತ್ರೀ ಶಿರಡಿಗೆ ಬಂದಳು । ಕೂಡಲೇ ಬಾಬಾರ ದರ್ಶನಕೆ ಹೋದಳು ।
ದರ್ಶನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕ್ಷಣ ಹೊತ್ತು ಕುಳಿತಿರಲು । ಅವಳಿಗೆ ಉಪದೇಶ ಆರಂಭವಾಯಿತು ॥ 140

ಯಾರ ಮನದಲ್ಲೇನಿರುವದು । ಸಾಯಿನಾಥರಿಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಿರುವದು ।
ಭೂಮಂಡಳದಲ್ಲೇನೂ ಇರದು । ಅವರು ತಿಳಿದಿರದಂಥದು ॥ 141

'ಅನ್ನ ಮನ್ನಾದ' ವಿಷ್ಣು ರೂಪ । ಉಪವಾಸ ತಾಪಾಸ ಮತ್ತು ನಿರ್ಲೇಪ ।
ನಿರಾಹಾರ ಮತ್ತು ನಿರಾಪ । ಏತಕ್ಕೆ ಈ ಸುಳ್ಳು ವ್ಯಾಪವೆಲ್ಲ ॥ 142

ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿದೆ ತಮಗೆ । ಉಪವಾಸ ವನವಾಸ ಮಾಡುವುದಕೆ ।
ಬಾಬಾ ತಮ್ಮಷ್ಟಕ್ಕೇ ಅವಳಿಗೆ । ಈ ಮಾತುಗಳ ಹೇಳಿದರು ॥ 143

ಹೋಗು ಆ ದಾದಾಭಟ್ಟನ ಮನೆಗೆ । ಮಾಡಲ್ಲಿ ಚಂದಾಗಿ ಹೂರಣದ ಹೋಳಿಗೆ ।
ಉಣಬಡಿಸು ಅವನ ಮಕ್ಕಳು ಮರಿಗಳಿಗೆ । ನೀನೂ ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬ ಊಟ ಮಾಡು ॥ 144

ಆಶ್ಚರ್ಯ ಆ ಹೋಳಿ ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ಹಬ್ಬಕೆ । ವಿಲಕ್ಷಣ ಯೋಗ ಆ ಸ್ತ್ರೀ ಬರುವದಕೆ ।
ದಾದಾರ ಪತ್ನಿಯೂ ಅದೇ ಕಾಲಕೆ । ಮುಟ್ಟಾಗಿ ದೂರ ಕುಳಿತಳು ॥ 145

ಉಪೋಷಣದ ಹುರುಪು ಇಳಿಯಿತು । ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು ।
ಬಳಿಕವಳು ಪರಮ ಮಮತೆಯಾಂತು । ಬಾಬಾರ ಆಜ್ಞೆಯ ಪಾಲಿಸಿದಳು ॥ 146

ಬಾಬಾರ ಚರಣದಲಿ ಶಿರಬಾಗಿ । ದಾದಾರ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿ ।
ಮಾಡಿದಳು ಹೂರಣ ಹೋಳಿಗೆ । ಎಲ್ಲರನುಣಿಸಿ ತಾನೂ ಉಂಡಳು ॥ 147

ಈ ಆಖ್ಯಾಯಿಕೆ ಎಷ್ಟು ಸುಂದರ । ಅಂತರ್ಗತ ಅರ್ಥ ಅದರ ।
ಆಗಬೇಕು ಹೀಗೆ ಗುರುವಚನದಿ ಸ್ಥಿರ । ಆಗ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವದಕೆ ತಡವಿಲ್ಲ ॥ 148

ಇನ್ನೊಂದು ಕಥೆ ಹೀಗೇ । ನೆನಪಾಯಿತು ಸಾಯಿ ಸಮರ್ಥರಿಗೆ ।
ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಹೇಳಿದರು ಭಕ್ತರೆಲ್ಲರಿಗೆ । ಶ್ರೋತೃಗಳೇ ಸಾದರರಾಗಿ ಕೇಳಿ ॥ 149

ಯಾರ ಮನದಲ್ಲಿ ಪರಮಾರ್ಥದ ಬಯಕೆ ಇರುವದು । ಅವರು ಸಾಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವದು ।
ದೃಢವಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವದು । ಸ್ವಲ್ಪ ಸಾಹಸವೂ ಬೇಕದಕೆ ॥ 150

ಇಂಥ ಸತ್ಕಥಾಮೃತ ಚರಣತೀರ್ಥ । ಸೇವಿಸಬೇಕು ನಿತ್ಯ ಕಲ್ಯಾಣಾರ್ಥ ।
ಸಂತಚರಣದಲಾಗಲು ವಿನೀತ । ಅಂತರ ಪುನೀತವಾಗುವದು ॥ 151

ಒಮ್ಮೆ ನಾನು ಚಿಕ್ಕವನಿರಲು । ಬಟ್ಟೆಯನೊಂದು ಕಟ್ಟಿ ನಡುವಿನ ಸುತ್ತಲೂ ।
ಉದರ ನಿರ್ವಾಹಕ್ಕೆಂದು ಕೆಲಸ ದೊರಕಿಸಲು । ಮನೆಯಿಂದಾಚೆ ಹೊರಟೆ ॥ 152

ನಡೆಯುತ್ತ ನಡೆಯುತ್ತ ಬೀಡ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಬಂದೆ । ಅಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ವಿಶ್ರಮಿಸಿದೆ ।
ಫಕೀರ ಎನ್ನ ಸಂಕಲ್ಪವೇ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ । ಆನಂದವೆನಿಸಿತು ಮನಸಿಗೆ ॥ 153

ಅಲ್ಲೊಂದು ಜರಿಯ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿತು । ನಾನೂ ದುಡಿದೆ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ।
ನನ್ನ ಕಷ್ಟವು ಫಲಿಸಿತು । ಆಗ ಫಕೀರನ ಪರಾಕ್ರಮವ ನೋಡಿರಿ ॥ 154

ನನಗಿಂತ ಮೊದಲೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ । ಜಾಣಜಾಣರೆಂದು ಹೆಸರಾದ ।
ನಾಲ್ಕು ಹುಡುಗರದೂ ಕೆಲಸದ । ಅಳತೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರಾಗ ॥ 155

ಒಬ್ಬನದು ಐವತ್ತು ರೂಪಾಯಿಯದು । ಎರಡನೆಯವನದು ನೂರು ರೂಪಾಯಿನದು ।
ಇನ್ನುಳಿದವರದು ನೂರೈವತ್ತು ಆಗಿದ್ದರೆ । ನನ್ನದು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ದ್ವಿಗುಣವಾಗಿತ್ತು ॥ 156

ನನ್ನ ಜಾಣತನವ ನೋಡಿ । ಒಡೆಯನಾದ ಸಂತುಷ್ಟ ಮನದಿ ।
ಪರಿಪರಿಯಾಗಿ ಗೌರವ ಮಾಡಿ । ಬಹಳ ಪ್ರೇಮವನಿರಿಸಿದನೆನ್ನಲ್ಲಿ ॥ 157

ನನಗವ ಉಡುಪು ಕೊಟ್ಟ । ಶೆಲ್ಲೆಯ ಹೊರಿಸಿ ತಲೆಗೆ ಪಗಡಿ ಇಟ್ಟ ।
ಆದರೆ ನಾನವುಗಳ ಕಟ್ಟಿಟ್ಟೆ । ಹೇಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಹಾಗೆಯೇ ॥ 158

ಯಾರು ಕೊಟ್ಟದ್ದೆಷ್ಟು ಸಾಕಾಗುವದು । ಎಷ್ಟೇ ಕೊಟ್ಟರೂ ಅದು ಕಡಿಮೆ ಬೀಳವದು ।
ನನ್ನ ಸರಕಾರ (ಅಲ್ಲಾ) ನನಗೆ ಕೊಡಹತ್ತಿದರೆ । ಅದು ಕಲ್ಪಾಂತದವರೆಗೂ ಮುಗಿಯದು ॥ 159

ನನ್ನ ಸರಕಾರ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು । ಅದಕೆ ಸರಿಯಾದೀತೆ ಬೇರೆಯವರದು ।
ಅಮರ್ಯಾದನಿಗೆ ಮರ್ಯಾದೆಯುಳ್ಳದ್ದು । ಭೂಷಣ ಹೇಗೆ ಆದೀತು ॥ 160

ನನ್ನ ಸರಕಾರ ಕೊಂಡೊಯ್ಯು ಎನ್ನುವದು । ಬೇರೆಯವರೆಲ್ಲ ನನಗೇ ಕೊಡು ಕೊಡು ಎನುವದು ।
ಲಕ್ಷವಿಟ್ಟು ನಾ ಹೇಳುತಿದ್ದುದು । ಒಬ್ಬರೂ ಸರಿಯಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳರು ॥ 161

ಖಜಾನೆ ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತಿದ್ದರೂ । ಒಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಬಂಡಿಯ ತಾರರು ।
ಅಗಿಯಿರೆಂದರೆ ಒಬ್ಬರೂ ಅಗಿಯರು । ಪ್ರಯತ್ನವನಾರೂ ಮಾಡಲೊಲ್ಲರು ॥ 162

ನಾನೆಂದೆ ಆ ಧನವ ಅಗಿದು ತೆಗೆಯಬೇಕು । ಬಂಡಿಯಲಿ ತುಂಬಿಕೊಂಡೊಯ್ಯಬೇಕು ।
ನಿಜದಲಿ ಅಂಥ ತಾಯಿಯ ಮಗನೇ ಅವನಿರಬೇಕು । ಅವನೇ ಭಾಂಡಾರ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ॥ 163

ಕೊನೆಗೆ ಏನು ಗತಿ ನಮ್ಮದು । ಮಣ್ಣಿದದ್ದು ಮಣ್ಣೇ ಆಗುವದು ।
ಗಾಳಿ ಗಾಳಿಯಲಿ ಬೆರೆತುಹೋಗುವದು । ಆಮೇಲೆ ಈ ಕಾಲ ಬರಲಾರದು ॥ 164

ನನ್ನ ಫಕೀರನ ಕಳೆ । ನನ್ನ ದೇವರ ಲೀಲೆ ।
ನನ್ನ ಸರಕಾರದ ತಾಳೆ । ಬಹಳ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುವದೆಲ್ಲಕೂ ॥ 165

ನಾನು ಯಾವಾಗಲೋ ಎಲ್ಲಿಗೋ ಹೋಗುವೆ । ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೋ ಹೋಗಿ ಕುಳಿತು ಬಿಡುವೆ ।
ಆದರೆ ಮಾಯೆಯಲಿ ತೊಡಗುವದು ಈ ಜೀವವೇ । ಅದರಿಂದ ಮುಳುಮುಳುಗಿ ಏಳುವದು ॥ 166

ಮಾಯೆಯ ಆಟ ಬಹಳ ಕಠಿಣ । ಅವಳು ಮಾಡಿದಳೆನ್ನ ಹೀನ ದೀನ ।
ಹಗಲಿರುಳೂ ನನ್ನ ಜನಗಳನ । ನೆನಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೇ ಇರುವೆನು ॥ 167

'ಯಾರು ಹೇಗೆ ಮಾಡುವರು । ಅದರಂತೆಯೇ ಅವರು ಉಣ್ಣುವರು' ।
ನನ್ನ ವಚನಗಳ ನೆನಪಿನಲಿಟ್ಟವರು । ಅತಿಯಾದ ಸೌಖ್ಯವ ಪಡೆಯುವರು ॥ 168

ಹೇಮಾಡ ಸಾಯಿಗೆ ಶರಣ । ಅಪೂರ್ವ ಈ ಕಥಾ ನಿರೂಪಣ ।
ಸಾಯಿಯೇ ತಾನೇ ಮಾಡುತಿರಲಿದನ । ನನ್ನ ಸ್ವಂತಿಕೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ॥ 169

ಅವನೇ ಇದನು ನಿವೇದಿಸುವನು । ಅವನೇ ಓದುವ ಅವನೇ ಕೇಳುವವನೂ ।
ಅವನೇ ಬರೆವನು ಬರೆಸುವವನೂ । ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಥವೂ ಅವನೇ ಇರುವ ॥ 170

ಈ ಕಥೆಯೇ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಸಾಯಿ ಇರುವನು । ಈ ಕತೆಯ ಸವಿಯೂ ಅವನು ।
ಅವನೇ ಹೇಳುವ ಕೇಳುವವನೂ । ಸ್ವಾನಂದದ ಭೋಕ್ತಾರನೂ ಅವನೇ ॥ 171

ಅಂದಮೇಲಿದರ ಶ್ರವಣದ ಫಲವೇ । ಪರಮಾರ್ಥದ ಸಾಧನೆ ಅಲ್ಲವೇ ।
ಭಕ್ತನು ಸಭಾಗ್ಯನಿದ್ದರುವೇ । ಈ ಆನಂದವ ಭೋಗಿಸುವ ॥ 172

ಇನ್ನು ಮುಂದಿನಧ್ಯಾಯದ ಸಾರ । ಸಾಯಿಯ ಉದಿಯ ಮಹಿಮೆ ಅಪಾರ ।
ಸೆರಗೊಡ್ಡಿ ಬೇಡುವೆ ಶ್ರೋತೃಗಳ ಸಜ್ಜನರ । ಸಾದರರಾಗಿ ಕೇಳಬೇಕು ॥ 173

ಅತಿ ವಿನಯದಿಂದ ಹೇಮಾಡ ಹೇಳುವದು । ಸಾಯಿ ಸಮರ್ಥ ಕೃಪೆ ತೋರಿದ್ದು ।
ಅವರೇ ನಿಜ ಚರಿತ್ರೆಯ ನುಡಿಸಿದ್ದು । ಅಪೂರ್ವ ರಸಭರಿತ ಕಥೆಯ ॥ 174

ಹೇಮಾಡಪಂತ ವಿರಚಿತೆ । ಯಥಾಮತಿ ಲಲಿತಾನುವಾದಿತೆ । ಶ್ರೀ ಸಾಯಿ ಸಮರ್ಥ ಸಚ್ಚರಿತೆ ಗುರುಮಹಿಮಾ ವರ್ಣನಂ ನಾಮ ದ್ವಾತ್ರಿಂಶತ್ತಮೋಧ್ಯಾಯಃ ಸಂಪೂರ್ಣಃ ॥

॥ ಶ್ರೀ ಸದ್ಗುರು ಸಾಯಿನಾಥಾರ್ಪಣಮಸ್ತು ॥

॥ ಶುಭಂ ಭವತು ॥